

SIJOITUSTOIMINNAN PERUSTEET

Kaupunginhallitus 25.5.2020
Valtuusto 1.6.2020

Sisällys

1. Lähtökohdat sijoitustoiminnan periaatteille	3
2. Sijoitustoiminnan määritelmät.....	3
3. Tausta ja tavoitteet -energiarahasto	3
Energiarahaston säännöt	3
4. Sijoitustoiminnan järjestäminen	4
5. Yleiset sijoitusperiaatteet	5
6. Riskien huomioon ottaminen	5
Sijoitustoiminnan riskienhallinnasta vastaavat	6
Sijoitusten hajauttaminen	6
7. Hyväksytyt sijoituskohteet ja omaisuuslajit	6
8. Sijoitustoiminnan vastuullisuus.....	7

1. Lähtökohdat sijoitustoiminnan periaatteille

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Hallintosäännön 58 § mukaan muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus. Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja / rahatoimesta vastaava viranhaltija.

Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan on perustuttava kuntastrategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista. Kaupungin rahavarat on sijoitettava turvaavasti.

2. Sijoitustoiminnan määritelmät

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista ja kassavarojen sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahastoja.

Toimialasijoituksia ovat oman ja vieraan pääomanehtoiset sijoitukset yhteisöihin, jotka hoitavat kunnan tehtäviä tai joiden toiminnan tarkoituksena on tukea kunnan tehtäviin liittyviä päämääriä.

Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan kassaylijäämiä, joita ei ole sidottu maksuliikenteen ylläpitoon. Kassavarojen sijoittaminen hoidetaan sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti mahdollisimman tuottavasti ja eettisesti korkoriskit huomioiden. Kassavarojen sijoittamisen tavoitteena on maksuvalmiuden turvaaminen.

3. Tausta ja tavoitteet -energiarahasto

Heinolan kaupungin sijoitusomaisuus koostuu Heinolan energiarahaston hallinnoimista sijoituksista. Heinolan energiarahasto on perustettu v. 1999 (kh 31.5.1999 § 542, kv 7.6.1999 § 89) kaupungin myydessä omistamansa energialaitoksen. Samassa yhteydessä rahastolle on hyväksytty säännöt.

Energiarahaston säännöt

Energiarahaston tarkoituksena on turvata Heinola Energia Oy:n osakkeiden myynnistä saatavan 51,6M€:n (307 Mmk) kauppahinnan arvonsäilyminen ja sijoittaa se turvallisesti ja tuloa tuottavasti.

Pääoman tuotto ohjataan hyödyttämään nykyisiä ja tulevia sukupolvia parempina kunnallisina palveluina ja alhaisempana kunnallisverona.

Rahaston peruspääoma muodostuu vuoden 1999 tuloksesta rahastoon siirrettävästä markkamäärästä (235.500 Mk /39.608.256,68 €).

Rahasto hallinnoi Heinola Energia Oy:n osakkeiden 307 milj. markan (51,6M€) kauppahinnan sijoittamista ja sijoitustoiminnassa tulee noudattaa seuraavia periaatteita:

- Pääoma sijoitetaan pitkällä tähtäyksellä turvallisesti ja tuloa tuottavasti julkisille rahoitus- ja osakemarkkinoille. Sijoitetun pääoman tuottotavoite on 5 %. Riskien hallitsemiseksi pääoma sijoitetaan riittävän hajautetusti.
- Pääoman arvo säilytetään. Korko- ja osinkotuotot tuloutetaan kaupungin talousarviomenojen katteeksi.
- Sijoitustoiminnasta vastaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus voi antaa sijoitettavien varojen hoidon yhden tai useamman omaisuudenhoidoyhteisön tehtäväksi.
- Kaupunginhallitus raportoi valtuustolle sijoitettujen varojen kehityksestä osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

4. Sijoitustoiminnan järjestäminen

Sijoitustoimintaan liittyviä palveluja voidaan ulkoistaa, kun se kaupungin resurssit huomioiden on tarpeellista.

Ulkoistaa voidaan seuraavat toiminnot:

- Sijoitukseen liittyvä konsultointi, johon voi kuulua esimerkiksi avustaminen sijoitussuunnitelman laatimisessa ja sijoitustoiminnan tavoitteiden määrittelyssä.
- Omaisuudenhoidopalvelut, joissa omaisuudenhoidtaja hallinnoi sovittua osaa varallisuudesta omaisuudenhoidtosopimuksen nojalla.
- Varainhoitopalvelut, säilytyspalvelut, koontiraportointipalvelut ja muut asiantuntijapalvelut.

Ulkoistamiseen liittyvät lähtökohdat ovat seuraavat:

- Varainhoitajia tulee olla vähintään kaksi.
- Varainhoitajan tulee olla Suomen Finanssivalvonnan valvoma toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai Eta-alueella toimiva sijoituspalveluyritys, joka rekisteröitynyt toimintansa Suomessa Finanssivalvonnalle.
- Kaupunki voi niin halutessaan kilpailuttaa eri palveluiden tarjoajia varmistaakseen markkinatilanteen mukaisen palveluiden kustannustason ja palveluntarjoajien sopivuuden. Tarjouksissa kiinnitetään huomiota mm. varainhoitajien resursseihin ja kokemukseen, vastuullisen sijoittamisen

kriteereihin, sijoitusprosessin ja hallinnoinnin laatuun, omaisuudenhoitajan varainhoidon tuloksiin sekä kokonaiskustannustasoon.

- Kaupunki arvioi varainhoidosta maksettavia palkkioita vähintään kerran vuodessa. Sijoittamisen ulkoistaminen ei poista sijoittamisen taloudellisia riskejä, jotka kaupunki kantaa aina itse.

5. Yleiset sijoitusperiaatteet

Sijoittaminen tapahtuu rahastojen kautta ja sijoittamisen aikahorisontti on hyvin pitkä.

Tarvittaessa varainhoitajat voivat kuitenkin käyttää yksittäisiä suoria arvopaperisijoituksia silloin, kun niiden käyttö on tuotto-odotusten tai riskinhallinnan vuoksi perusteltua.

Suoria johdannaissijoituksia ei käytetä, mutta johdannaisten käyttö on sallittua rahastojen sääntöjen mukaan salkunhoidon tehostamiseen tai suojautumiseen sekä mahdollisissa erikoissijoitusrahastoissa.

Valuuttariskiä ei sijoituksissa pääsääntöisesti oteta, poikkeuksena kuitenkin osakesijoitukset siltä osin kuin ne tapahtuvat euroalueen ulkopuolelle ja kehittyvien maiden paikallisvaluuttojen määräiset lainat.

Sijoittamisen lähtökohtana on varojen hyvä hajautus omaisuusluokkien ja yksittäisten arvopaperien suhteen.

Sijoitustoiminta on luonteeltaan aktiivista ja näkemystä ottamalla pyritään parantamaan sijoitustoiminnan tuottoa.

Koska sijoitusaika on pitkä, sijoittaminen on mahdollista myös osakkeisiin ja tuottotavoitteiden toteutumista seurataan pitkällä aikavälillä (yli 5 vuotta).

Osakesijoituksissa hyväksytään osakesijoittamisen tyypillinen korkosijoittamisen suurempi tuottojen vaihtelu. Koska sijoittaminen tapahtuu rahastojen kautta, sijoitukset ovat likvidejä.

Sijoitussalkun sisältöä, tuottoa ja riskejä seurataan varainhoitajien kuukausiraportein ja koko salkun kehityksestä tehtävin yhteenvedoin.

6. Riskien huomioon ottaminen

Riski liittyy sijoitustoimintaan ja riskinotto on välttämätöntä, jotta asetetut tuottotavoitteet voidaan saavuttaa pidemmällä tarkasteluvälillä.

Sijoitustoiminnasta vastaavilla henkilöillä on velvollisuus arvioida sijoitusvarallisuuteen kokonaisuutena liittyvän riskin suuruutta ja ryhtyä

tarvittaviin toimenpiteisiin, mikäli kokonaisuutena tarkasteltaessa riskin määrä on sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden vastainen.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan vastuut

Kaupunginhallituksen vastuulla on sijoitussuunnitelman määrittäminen, hyväksyminen sekä ylläpitäminen siten, että se vastaa kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita.

Yhteistyökumppaneina toimivien varainhoitajien vastuulla on hoitaa varoja hyväksytyin ja voimassa olevan sijoitussuunnitelman ja sopimusten mukaisesti.

Sijoitusten hajauttaminen

Heinolan kaupunki pyrkii hallitsemaan sijoitustoiminnan kokonaisriskitasoa ja epävarmuustekijöitä hajauttamalla sijoitusomaisuutta mahdollisimman laajasti maantieteellisen jakauman sekä eri omaisuusluokkien välillä. Lisäksi riittävä hajautus varainhoitajien kesken on erityisen tärkeää.

7. Hyväksytyt sijoituskohteet ja omaisuuslajit

Hyväksytyjä sijoituskohteita ovat:

- Korkosijoitukset
- Rahamarkkinasijoitukset (alle 1v)
- Joukkolainat/pitkäaikaiset korkosijoitukset (yli 1v)
- Osakesijoitukset
- Vaihtoehtoiset sijoitukset

Kaupunginhallitus määrittää tarkemmin sijoitussalkun allokaatiot sijoituskohteittain erikseen hyväksyttävässä sijoitussuunnitelmassa.

8. Sijoitustoiminnan vastuullisuus

Heinolan kaupungin harjoittamassa sijoitustoiminnassa on otettava huomioon julkisyhteisöön kohdistuvat yhteiskunnalliset veloitteet ja julkishallinnossa hyväksyttävät toimintaperiaatteet.

Eettisesti hyväksyttävä sijoitustoiminta huomioi ympäristöystävällisyyden ja kestäväen kehityksen, ihmisoikeuksien noudattamisen tasa-arvon ja

lapsityövoiman käytön estämisen sekä työelämän perusoikeuksien noudattamisen.

Eettisen ja vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamisen tavoitteena on, että taloudellisten tekijöiden lisäksi huomioidaan ympäristövastuuseen (mm. vähähiilisyys), yhteiskuntavastuuseen ja hallintotapaan liittyvät asiat (ESG-asiat =Environment, Social ja Government).

Sijoituskohteen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kaupungin tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoituskohteen eettisyys ja vastuullisuus arvioidaan mahdollisuuksien mukaan ennen sijoituksen tekemistä.

Sijoituskohteista suljetaan pois toimialat, kuten kiistanalaisten aseiden valmistus, uhkapeli, aikuisviihde ja tupakan valmistus, jotka rikkovat yleisesti hyväksytyjä kansainvälisiä sopimuksia ja periaatteita.